

**สรุปผลการประชุมเชิงปฏิบัติการ
จัดทำแผนการดำเนินงานด้านการป้องกันอาชญากรรม (มิติเชิงพื้นที่)**

ระหว่างวันที่ ๕ - ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

ณ ห้องประชุม MAGIC ๓ ชั้น ๒ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชัน กรุงเทพฯ

สำนักงานกิจการยุติธรรม ได้ดำเนินโครงการขับเคลื่อนมาตรการด้านการป้องกันอาชญากรรม ตามมติคณะรัฐมนตรี (๒๔ มกราคม ๒๕๖๖) โดยศึกษาวิเคราะห์และจำแนกบริบทของพื้นที่ในประเทศไทยออกเป็น ๕ บริบท ประกอบด้วย บริบทชุมชนเมือง บริบทชุมชนท่องเที่ยว บริบทชุมชนเกษตร บริบทชุมชนอุตสาหกรรมและบริบทชุมชนชายแดน นอกจากนี้ยังได้จัดทำแนวทางและชุดโครงการที่มีความเหมาะสมกับบริบทชุมชนและสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการป้องกันอาชญากรรม ที่มีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาและบริบทของชุมชน โดยใช้กลไกชุมชนเป็นแกนหลักในการดำเนินงาน ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ สำนักงานกิจการยุติธรรมได้ดำเนินการขยายผลการดำเนินงานชุมชนป้องกันอาชญากรรมตามบริบทของพื้นที่ โดยสำรวจวิเคราะห์บริบทชุมชนที่มีความหลากหลายด้านวัฒนธรรม จารีต ประเพณี และศาสนาเพื่อจำแนกเป็นบริบทชุมชนลักษณะพิเศษหรือพหุวัฒนธรรม โดยจะดำเนินการในจังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส และเพิ่มพื้นที่ปลอดภัยในจังหวัดอุบลราชธานี และพื้นที่เขตบางนา กรุงเทพมหานคร รวมถึงการใช้กลไกของยุติธรรมจังหวัดและยุติธรรมชุมชนในการเพิ่มพื้นที่ปลอดภัยให้ครอบคลุมทั่วประเทศ และเพื่อให้การดำเนินงานดังกล่าว บรรลุผลสำเร็จเป็นรูปธรรม จึงได้กำหนดจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำแผนการดำเนินงานด้านการป้องกันอาชญากรรม (มิติเชิงพื้นที่) ระหว่างวันที่ ๕- ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ ณ ห้องประชุม MAGIC ๓ ชั้น ๒ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชัน กรุงเทพฯ เพื่อระดมสมองการณ และวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งวิเคราะห์สภาพปัญหาสำหรับการออกแบบแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการป้องกันอาชญากรรมในระดับพื้นที่ ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนนำไปสู่การใช้ประโยชน์ได้อย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

ทั้งนี้ พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ให้เกียรติเป็นประธานในพิธีเปิดการประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำแผนการดำเนินงานด้านการป้องกันอาชญากรรม (มิติเชิงพื้นที่) พร้อมด้วย นายยูสิน จินตนาการ ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงยุติธรรม นายวัลลภ นาคบัว รองปลัดกระทรวงยุติธรรม พันตำรวจโท พงษ์ธร ธัญญสิริ ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม ผู้แทนจากหน่วยงานในกระทรวงยุติธรรม ได้แก่ พันตำรวจโท ประวุธ วงศ์สีนิล อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน นางสาวอมอร เสี่ยงใหญ่ อธิบดีกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ นางสาวดวงดาว เกียรติพิศาลสกุล รองอธิบดีกรมบังคับคดี พันตำรวจโท มนต์รี บุญโยธิน รองอธิบดีกรมคุมประพฤติ นางสาวจุฑารัตน์ จินตกานนท์ รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์ พันตำรวจตรี ยุทธนา แพรดำ รองอธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ รักษาการแทน อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ พันตำรวจโท เชน กาญจนปาจิ รองผู้อำนวยการสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ นายปิยะศิริ วัฒนารางกูร รองเลขาธิการ ป.ป.ส. ผู้บริหารสำนักงานกิจการยุติธรรม และผู้แทนสำนักงานยุติธรรมจังหวัด ๘๑ แห่ง โดยการประชุมแบ่งโครงสร้างหลักออกเป็น ๓ ส่วน ได้แก่ ๑) การนำเสนอผลการขับเคลื่อนกรอบแนวทางในการป้องกันอาชญากรรม ที่มีประสิทธิภาพ ๖ ด้าน ๒) การระดมสมองการณ และวิเคราะห์ข้อมูลด้านอาชญากรรมในพื้นที่และออกแบบ แนวทางในการป้องกันอาชญากรรมในระดับจังหวัดตามบริบทของพื้นที่ ๓) การกำหนดเป้าหมายร่วมในการดำเนินงานป้องกันอาชญากรรมระดับจังหวัดและการบูรณาการร่วมในระดับภาค พร้อมทั้งจัดทำข้อเสนอและความต้องการของหน่วยงานในระดับพื้นที่ เสนอต่อคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ (กพยช.) ซึ่งสรุปสาระสำคัญของการประชุมได้ดังนี้

พันตำรวจเอก...

พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ปาฐกถาพิเศษเรื่อง “กระทรวงยุติธรรมกับการคุ้มครองความปลอดภัยของประชาชน”

กระทรวงยุติธรรม : เป็นหน่วยงานของรัฐที่ปฏิบัติหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย หลักนิติธรรม คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมของประชาชาติและประชาชน

เป้าประสงค์ : กระทรวงยุติธรรมต้องไม่ใช้กฎหมายอยู่เหนือความยุติธรรม เพราะรากฐานของกฎหมาย คือความยุติธรรม

หน้าที่ของกระทรวงยุติธรรม :

๑. การแก้ไขปัญหาอาชญากรรม ก่อนที่จะแก้ไขปัญหาอาชญากรรม ต้องทบทวนนิยามของอาชญากรรมก่อน เพราะเป็นเรื่องที่กระทบกับประชาชนส่วนใหญ่ คำว่าอาชญากรรม ไม่ได้หมายถึงการก่อเหตุอาชญากรรมเท่านั้น แต่ยังหมายถึง กฎหมาย กระบวนการยุติธรรม และ ผู้บังคับใช้กฎหมาย ที่ไม่มีความเป็นธรรม

๒. การบริหารจัดการกระบวนการยุติธรรม การกำหนดเป้าประสงค์ของกระบวนการยุติธรรม เพื่อความเป็นธรรมของมวลประชาชน ลดระดับความเหลื่อมล้ำ การยกระดับหลักนิติธรรมที่ไทยตกต่ำนั้น โดยส่งเสริมผู้บุกเบิกที่มีความมุ่งมั่นในเกิดความยุติธรรม (Justice Pioneer) นอกจากนี้เรื่องชุมชนบำบัด ชุมชนต้องเห็นด้วยกับวิธีการบำบัด โดยการบำบัดต้องคำนึงถึงคุณภาพชีวิตพื้นฐานและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เช่น ที่อยู่ อาศัย เงินดำรงชีพ รวมถึงโอกาสในการกลับเข้ามาสู่สังคมอีกครั้งหนึ่ง ทั้งนี้ตัวชี้วัดการบริหารจัดการ กระบวนการยุติธรรม คือ ความผาสุกของประชาชน

สำหรับยุติธรรมจังหวัด :

“ยุติธรรมจังหวัด ยุติธรรมชุมชน คือ แสงสว่างของสังคมไทย ในขณะนี้ และเป็นแสงสว่าง ที่มีค่าของกระบวนการยุติธรรม

โดยคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรม ระดับจังหวัด (ภพยจ.) จะเป็นผู้ตอบโจทย์ในการแก้ไข ปัญหาทางด้านยุติธรรม”

สำนักงานกิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม

พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

มอบนโยบายในการประชุมเชิงปฏิบัติ การจัดทำแผนการดำเนินงาน ด้านการป้องกันอาชญากรรม (มิติเชิงพื้นที่) เมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2567

ยุติธรรมจังหวัดควรพิจารณาให้ความสำคัญในการขับเคลื่อนศูนย์ยุติธรรมทั่วประเทศให้เป็นสื่อกลางในการช่วยเหลือประชาชน เป็นประตูบานแรกที่ประชาชนสามารถเข้าใจและเข้าถึงงานยุติธรรมได้อย่างรวดเร็ว โดยยุติธรรมจังหวัดต้องเข้าใจภารกิจงานของทุกกรม ในกระทรวงยุติธรรม เพราะเป็นหน่วยงานที่อยู่ในระดับพื้นที่จำเป็นต้องอาศัยการบูรณาการการทำงานร่วมกันกับหน่วยงานส่วนภูมิภาค เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด สำนักงานยุติธรรมจังหวัด จึงต้องปรับยุทธศาสตร์ การทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ ในภูมิภาค เพื่อร่วมขับเคลื่อน

แก้ไขปัญหายาเสพติด และงานด้านการยุติธรรม รวมไปถึงการใช้เทคโนโลยีเข้าเป็นกระบวนการในการสร้างความยุติธรรมให้กับประชาชน อาทิ การพัฒนาระบบฐานข้อมูล การพัฒนาพินิจ และการพัฒนาผู้ต้องขัง ซึ่งงานเหล่านี้เป็นงานที่มีค่ามาก เพราะจะเป็นการกำหนดทิศทางให้กับกระบวนการยุติธรรม โดยประชาชนอยู่ที่หมู่บ้านและชุมชน สันติสุขและสันติภาพอยู่ที่หมู่บ้าน ฉะนั้น ยุติธรรมจังหวัด ยุติธรรมชุมชน คือ แสงสว่างของสังคมไทยในขณะนี้ และเป็นแสงสว่างที่มีค่าของกระบวนการยุติธรรม โดยคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมระดับจังหวัด (กพยจ.) จะเป็นผู้ตอบโจทย์ในการแก้ไขปัญหาด้านยุติธรรม

ส่วนที่ ๑ การนำเสนอผลการขับเคลื่อนกรอบแนวทางในการป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ ๖ ด้าน

สืบเนื่องจากคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ “กรอบแนวทางในการป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ” (เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๐) ตามที่สำนักงานกิจการยุติธรรม ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ (กพยช.) เสนอ ประกอบด้วย ๖ ด้าน ดังนี้

ด้านที่ ๑ การป้องกันอาชญากรรมโดยสภาพแวดล้อม หมายถึง การจัดการกับพื้นที่ต่างๆ เพื่อลดความเสี่ยงที่จะเกิดอาชญากรรม ได้แก่ การจัดให้มีแสงสว่างที่เพียงพอ การติดป้ายสัญลักษณ์ การป้องกันพื้นที่อันตราย (พื้นที่เปลี่ยว พื้นที่ล่อแหลม) การออกแบบที่อยู่อาศัย และการจัดให้มีระบบการรักษาความปลอดภัยที่มีมาตรฐาน เพื่อปิดกั้นโอกาสที่ผู้กระทำความผิดจะเข้าถึงบุคคลหรือทรัพย์สิน รวมถึงการสร้างความสะดวกในการเฝ้าระวังและการติดตามผู้กระทำความผิดเมื่อเกิดอาชญากรรมขึ้น

ด้านที่ ๒ การป้องกันอาชญากรรมโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การส่งเสริมให้ประชาชนทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม รวมถึงการสร้างจิตสำนึกเพื่อให้เกิดความรับผิดชอบร่วมกันในการป้องกันสังคมจากปัญหาอาชญากรรม

ด้านที่ ๓ การป้องกันอาชญากรรมโดยการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ หมายถึง การป้องกันไม่ให้ผู้กระทำความผิดที่อยู่ระหว่างการแก้ไขฟื้นฟูในชุมชน และผู้พ้นโทษทุกกลุ่ม (ผู้ถูกคุมความประพฤติ ผู้ได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ผู้พ้นโทษจำคุก ผู้พ้นการคุมความประพฤติผู้ผ่านการฟื้นฟู เด็กและเยาวชนที่พ้นการฝึกอบรม) กลับมากระทำความผิดซ้ำอีกหลังจากพ้นโทษ

ด้านที่ ๔ การป้องกันอาชญากรรมโดยการเฝ้าระวังกลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสกระทำความผิด หมายถึง การเฝ้าระวังกลุ่มบุคคล เช่น ผู้ติดยาเสพติด ผู้ไม่มีอาชีพเป็นหลักแหล่ง ผู้ประพฤติตนในลักษณะอันธพาลคนวิกลจริต เด็กและเยาวชนทั้งในและนอกระบบการศึกษาที่เป็นกลุ่มเสี่ยง ซึ่งถือเป็นกลุ่มเสี่ยงที่อาจจะกระทำความผิดได้

ด้านที่ ๕ การป้องกันอาชญากรรมโดยการลดโอกาสการตกเป็นเหยื่อ หมายถึง การสร้างภูมิคุ้มกันให้กับประชาชน นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศได้รู้จักการป้องกันและระวังภัยด้วยตนเอง รวมทั้งกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ถึงรูปแบบ วิธีการ ของภัยอาชญากรรม

ด้านที่ ๖ การพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพบุคลากรหมายถึง การพัฒนาองค์ความรู้ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมให้รู้เท่าทันผู้กระทำความผิด รวมถึงการพัฒนาและส่งเสริมให้มีระบบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่มีประสิทธิภาพและเอื้อต่อการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น

จากมติ ครม. ดังกล่าว ได้มอบหมายให้สำนักงานกิจการยุติธรรม ดำเนินการขับเคลื่อนกรอบแนวทางในการป้องกันอาชญากรรม สำนักงานกิจการยุติธรรม จึงได้กำหนดเป้าหมายการขับเคลื่อนฯ จำนวน ๕ เป้าหมาย ประกอบด้วย

เป้าหมายที่ ๑ การขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการป้องกันอาชญากรรมร่วมกับหน่วยงานในระดับนโยบาย

เป้าหมายที่ ๒ การป้องกันอาชญากรรมหน้าใหม่โดยการสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม

เป้าหมายที่ ๓ การพัฒนาแนวทางในการป้องกันอาชญากรรมให้มีความสอดคล้องกับรูปแบบของอาชญากรรมในอนาคต

เป้าหมายที่ ๔ การประเมินผลสำเร็จในการดำเนินงานด้านการป้องกันอาชญากรรมในชุมชน

เป้าหมายที่ ๕ การเพิ่มพื้นที่ปลอดภัยตามชุมชนต้นแบบป้องกันอาชญากรรม

เป้าหมายที่ ๑ การขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการป้องกันอาชญากรรมร่วมกับหน่วยงานในระดับนโยบาย

๑) จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่าง กระทรวงยุติธรรม กระทรวงมหาดไทย และกรุงเทพมหานคร เพื่อสนับสนุนการดำเนินภารกิจต่างๆ ในการป้องกันอาชญากรรม การแลกเปลี่ยนและเชื่อมโยงข้อมูลด้านการป้องกันอาชญากรรม รวมไปถึงการร่วมวางแผน การพัฒนางาน การประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้ประชาชน และการสร้างความร่วมมือและบูรณาการการทำงานทั้งในภาครัฐ และภาคประชาสังคม

๒) การประชุมขับเคลื่อนการดำเนินงานป้องกันอาชญากรรมระดับนโยบาย โดยจัดขึ้น ๒ ครั้ง
ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ เพื่อนำเสนอแนวทางและกำหนดแผนในการขับเคลื่อนการดำเนินงานในระดับพื้นที่

ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๖ เพื่อรายงานผลการขับเคลื่อนการดำเนินงานระดับพื้นที่ และระดมความคิดเห็นในการต่อยอดขยายผลการดำเนินงานชุมชนป้องกันอาชญากรรม

เป้าหมายที่ ๒ การป้องกันอาชญากรรมหน้าใหม่โดยการสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม

สำนักงานกิจการยุติธรรม ร่วมกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม ในการสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมให้เด็กและเยาวชนในโรงเรียน ทั่วทั้งประเทศ โดยหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรมสร้างความสัมพันธ์กับสถานศึกษาในพื้นที่ ทั้งสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย และกรุงเทพมหานคร เพื่อการจัดกิจกรรมเสริมสร้างจิตสำนึกรักความยุติธรรม การรับรู้กฎหมายที่เหมาะสมกับช่วงอายุของเด็กแต่ละวัยเพื่อไม่ให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม และไม่กระทำความผิดจนต้องกลายเป็นอาชญากรในอนาคต ซึ่งมีโรงเรียนเครือข่ายเข้าร่วมโครงการฯ ๑,๐๖๒ โรงเรียน และมีนักเรียนที่ผ่านกิจกรรมสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม จำนวน ๓๗๔,๙๒๒ คน ทั่วประเทศ

เป้าหมายที่ ๓ การพัฒนาแนวทางในการป้องกันอาชญากรรมให้มีความสอดคล้องกับรูปแบบของอาชญากรรมในอนาคต

สร้างกรอบแนวทางการป้องกันอาชญากรรมรูปแบบใหม่ (อาชญากรรมพิเศษ) ซึ่งเป็นอาชญากรรมที่มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบไปตามสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปโดยมีรูปแบบวิธีการก่ออาชญากรรมที่อาศัยเทคโนโลยีหรือเทคนิควิธีการทางเศรษฐกิจ และการอาศัยข้อมูลหรือวิธีการที่เหยื่อไม่อาจเข้าใจได้โดยง่ายเพื่อหลอกล่อผลประโยชน์ โดยแบ่งกรอบการป้องกันอาชญากรรมพิเศษออกเป็น ๓ ด้าน คือ ด้านบุคลากร ด้านกฎหมาย และด้านกระบวนการ ซึ่งสำนักงานกิจการยุติธรรมจะเชื่อมโยงการทำงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อตัดวงจรอาชญากรรม คือ อาชญากร เครื่องมือ และเหยื่อ ออกจากกันเพื่อป้องกันเหตุ

เป้าหมายที่ ๔ การประเมินผลสำเร็จในการดำเนินงานด้านการป้องกันอาชญากรรม

เพื่อวัดผลสำเร็จในการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการป้องกันอาชญากรรม สำนักงานกิจการยุติธรรมได้จัดเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัดกรอบแนวทางในการป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ ๖ ด้าน ประกอบด้วย

๑) ประชาชนมีความเชื่อมั่นในความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ผลสำรวจประชาชนมีความเชื่อมั่น ร้อยละ ๙๘.๐๔

๒) ประชาชนมีความพึงพอใจต่อระบบการป้องกันอาชญากรรม ร้อยละ ๘๐ ผลสำรวจประชาชนมีความพึงพอใจ ร้อยละ ๙๕.๐๙

๓) ความหวาดกลัวภัยของประชาชน ต่ำกว่าร้อยละ ๔๐ ผลสำรวจประชาชนมีความหวาดกลัวภัย ร้อยละ ๓๔.๓๘ ซึ่งถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมินตามตัวชี้วัด

เป้าหมายที่ ๕ การเพิ่มพื้นที่ปลอดภัยตามชุมชนต้นแบบป้องกันอาชญากรรม

จากการสำรวจ วิเคราะห์ สภาพปัญหาอาชญากรรมในแต่ละพื้นที่ พบว่า อาชญากรรมที่เกิดขึ้นมีความสอดคล้องสัมพันธ์กับบริบทการใช้ชีวิตของประชาชน สำนักงานกิจการยุติธรรมจึงได้จำแนกบริบทของพื้นที่ เพื่อให้การป้องกันอาชญากรรมมีความสอดคล้องกับพื้นที่ อย่างแท้จริง โดยได้จำแนกออกเป็น ๕ บริบท ประกอบด้วย

บริบทชุมชนเมือง คือ ชุมชนที่มีความหนาแน่นของจำนวนประชากรมาก ทั้งประชากรที่มีภูมิลำเนาในพื้นที่ และประชากรแฝง อาคารบ้านเรือนหนาแน่น มีความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีความหลากหลายทางอาชีพ ซึ่งส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรม การค้าขายและการบริการ การคมนาคมสะดวก สมาชิกมีความเป็นอิสระ เป็นปัจเจกบุคคลสูง ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเป็นแบบทางการมากกว่าส่วนตัว

บริบทชุมชนอุตสาหกรรม คือ ชุมชนที่ประกอบไปด้วยสถานประกอบการทั้งขนาดใหญ่และขนาดย่อม มีการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมที่เด่นชัด

บริบทชุมชนท่องเที่ยว คือ ชุมชนที่มีวิถีชีวิตสัมพันธ์กับการท่องเที่ยวและเกิดรายได้จากการซื้อขายสินค้าและบริการของนักท่องเที่ยว ลักษณะสำคัญของเมืองท่องเที่ยว คือการมีจำนวนประชากรหนาแน่น สถานบริการ บ้านพัก โรงแรม มีลักษณะของความเป็นเมืองที่ผสมผสาน ความเป็นธรรมชาติ ชุมชนท่องเที่ยวจึงเป็นศูนย์กลาง ของผู้คนเดินทางเข้ามาใช้ทรัพยากรของพื้นที่นั้น ๆ เพื่อพักผ่อน และสร้างรายได้

บริบทชุมชนเกษตรกรรม คือ พื้นที่ชุมชนที่ดำเนินการเกี่ยวกับการผลิต การขาย และการบริการทางด้านพืช สัตว์ ประมงและป่าไม้ รูปแบบการผลิตหลักๆ ประกอบด้วยการผลิตแบบพอเพียงผลิตเชิงการค้าและผลิตเชิงอุตสาหกรรม มีจำนวนประชากรไม่หนาแน่น กระจายตัวอยู่ในชุมชนชนบทรอบครัว มีความสัมพันธ์กันอย่างแน่นแฟ้น และคนในชุมชนมีความสัมพันธ์แบบเครือญาติ

บริบทชุมชนชายแดน คือ ชุมชนที่มีพื้นที่อาณาเขตติดกับประเทศเพื่อนบ้านปัญหาอาชญากรรมในบริบทชุมชนชายแดนเกิดขึ้นมากมาย

นอกจากจำแนกบริบทของพื้นที่แล้วยังได้ดำเนินการจัดทำแนวทางและชุดโครงการในการดำเนินงานด้านการป้องกันอาชญากรรมตามบริบทของพื้นที่ โดยหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานด้านการป้องกันอาชญากรรม สามารถนำไปประยุกต์ใช้ตามความเหมาะสมกับบริบทและสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อให้การขับเคลื่อนงานตอบสนองกับการแก้ไขปัญหาและความต้องการของประชาชนนำไปสู่การสร้างเชื่อมั่นในการป้องกันอาชญากรรม และความปลอดภัยต่อร่างกาย ชีวิต และทรัพย์สิน สามารถที่จะใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างปลอดภัย

พร้อมกันนี้ได้กำหนดขั้นตอนในการดำเนินงานเพื่อสร้างชุมชนในการป้องกันอาชญากรรม ๕ ขั้นตอน ประกอบด้วย

๑. การจัดประชุมเพื่อชี้แจงการดำเนินโครงการร่วมกับหน่วยงานในระดับจังหวัดและกลไกในระดับตำบล รวมไปถึงผู้นำชุมชน

๒. การสำรวจข้อมูลอาชญากรรมในพื้นที่ โดยใช้เครื่องมือแผนที่อาชญากรรม เพื่อปกคลุมพื้นที่เสี่ยงในการเกิดอาชญากรรม พื้นที่ในการเกิดอาชญากรรม ช่วงเวลา และกลุ่มคนที่ได้รับผลกระทบในการเกิดอาชญากรรม โดยมีผู้สำรวจ และให้ข้อมูลคือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง อาสาสมัครศูนย์ยุติธรรมในพื้นที่ หรือประชาชนในพื้นที่

๓. อบรมเชิงปฏิบัติการส่งเสริมตำบลต้นแบบการป้องกันอาชญากรรมตามบริบทของพื้นที่ โดยการทำเป็นฐานข้อมูลด้านอาชญากรรมเพื่อมาออกแบบชุดกิจกรรม ชุดโครงการในการป้องกันอาชญากรรมตามบริบทของพื้นที่ โดยมีกระบวนการคือการคัดเลือกประเด็นปัญหาที่เร่งด่วนมาค้นหาสาเหตุที่เกิดขึ้น พร้อมวิเคราะห์ผลกระทบที่ได้รับ

๔. การดำเนินกิจกรรมป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่ต้นแบบ ๕ พื้นที่ โดยสอดคล้องกับสภาพปัญหาอาชญากรรม และความต้องการของประชาชนในพื้นที่

๕. การถอดบทเรียน เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และรูปแบบในการป้องกันอาชญากรรมให้มีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาในระดับพื้นที่

สำนักงานกิจการยุติธรรมได้ร่วมกับผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในการออกแบบชุดกิจกรรม และมีความรู้ในเรื่องเกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรมตามบริบทพื้นที่ซึ่งร่วมกันคัดเลือกชุมชนต้นแบบในการป้องกันอาชญากรรมตามบริบทในพื้นที่ โดยยึดโยงจากศูนย์ยุติธรรมที่ได้รับคัดเลือกจากสำนักงานยุติธรรมจังหวัดที่มีความเข้มแข็งในระดับพื้นที่และได้ดำเนินการทดลองใช้ในพื้นที่ จำนวน ๕ พื้นที่ เพื่อใช้เป็นต้นแบบและเป็นจุดศูนย์กลางในการดำเนินงานด้านการป้องกันอาชญากรรม ได้แก่

๑) บริบทชุมชนเมือง เทศบาลเมืองลาดสวาย ตำบลลาดสวาย อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี ดำเนินกิจกรรม เปลี่ยนแว่น เป็น WOW

๒) บริบทชุมชนอุตสาหกรรม เทศบาลนครแหลมฉบัง ตำบลแหลมฉบัง อำเภอสัตหีบและอำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ดำเนินกิจกรรม เพื่อนบ้านเตือนภัย

๓) บริบทชุมชนท่องเที่ยว เทศบาลเมืองป่าตอง ตำบลป่าตอง อำเภอกระบี่ จังหวัดภูเก็ต ดำเนินกิจกรรม ป่าตองปลอดภัย บางลาถนนแห่งความสุข

๔) บริบทชุมชนเกษตร เทศบาลตำบลซึ้ง ตำบลซึ้ง อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน ดำเนินกิจกรรม บ้านอบอุ่น บ้านอุ่นใจ

๕) บริบทชุมชนชายแดน องค์การบริหารส่วนตำบลไพรพัฒนา ตำบลไพรพัฒนา อำเภอภูสิงห์ จังหวัดศรีสะเกษ ดำเนินกิจกรรม ธรรมานุญชุมชน ของคนสองวัย

ส่วนที่ ๒ การระดมสมองการณ และวิเคราะห์ข้อมูลด้านอาชญากรรมในพื้นที่ และออกแบบ แนวทางในการป้องกันอาชญากรรมในระดับจังหวัดตามบริบทของพื้นที่

๑) การแบ่งกลุ่มตามกลุ่ม (Focus group) เพื่อการระดมสมองการณ และวิเคราะห์ข้อมูลด้านอาชญากรรมในพื้นที่เพื่อออกแบบแนวทางในการป้องกันอาชญากรรมในระดับจังหวัดตามบริบทของพื้นที่

เนื่องจากอาชญากรรมเกิดขึ้นจากหลายสาเหตุซึ่งมีความสลับซับซ้อน ส่งผลให้การวางแผนและกำหนดแนวทางในการป้องกันอาชญากรรมนั้น จำเป็นจะต้องมีความรอบคอบ ครอบคลุมและสอดคล้องกับปัญหาอาชญากรรมในปัจจุบันดังจะเห็นได้จากการนำแนวคิดทฤษฎีที่มีความหลากหลายมาใช้ในการกำหนดกรอบแนวทางในการป้องกันอาชญากรรมทั้งที่มุ่งเน้นในการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดควบคู่กับการสร้างความสัมพันธ์กับคนในชุมชน รวมถึงการจัดระเบียบชุมชนโดยการจัดสภาพแวดล้อมในชุมชนและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม ซึ่งแต่ละกรอบแนวทางมีความแตกต่างกันออกไปตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่และสภาพของปัญหาอาชญากรรม ดังนั้นจึงจำเป็นต้องระดมสมองการณและวิเคราะห์ข้อมูลด้านอาชญากรรม (Focus group)

การระดมสมองการณเป็นกิจกรรมในการจัดทำแผนการป้องกันอาชญากรรมในระดับจังหวัดตาม (บริบทของพื้นที่) โดยมีการแบ่งกลุ่มตามภาค จำนวน ๕ ภาค ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวเพื่อระดมความคิด Indeeat การรวบรวมความคิดรวมถึงระดมสมอง เพื่อสร้างไอเดียในการจัดทำแผน Prototype และการสร้างต้นแบบ ทั้งนี้กระบวนการในลำดับถัดไปคือการจัดทำแผนในการป้องกันอาชญากรรมในระดับจังหวัดและระดับภาคต่อไป

กลุ่มที่ ๑ ภาคเหนือ (๑๗ จังหวัด ๑๙ หน่วยงาน) กลุ่มที่ ๒ ภาคกลาง + ภาคตะวันออก (๑๒ จังหวัด ๑๒ หน่วยงาน) กลุ่มที่ ๓ ภาคกลาง + ภาคตะวันตก (๑๓ จังหวัด ๑๓ หน่วยงาน) กลุ่มที่ ๔ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (๒๐ จังหวัด ๒๑ หน่วยงาน) กลุ่มที่ ๕ ภาคใต้ (๑๔ จังหวัด ๑๖ หน่วยงาน) ดังนี้

กลุ่มที่ ๑ ภาคเหนือ (๑๗ จังหวัด ๑๙ หน่วยงาน) ประกอบด้วย

- ๑) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดกำแพงเพชร
- ๒) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดตาก
- ๓) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดตาก สาขาแม่สอด
- ๔) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดนครสวรรค์
- ๕) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดน่าน
- ๖) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดพะเยา
- ๗) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดพิจิตร
- ๘) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดพิษณุโลก
- ๙) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดลำปาง
- ๑๐) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดลำพูน
- ๑๑) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดสุโขทัย
- ๑๒) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดอุตรดิตถ์
- ๑๓) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดอุทัยธานี
- ๑๔) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดเชียงราย
- ๑๕) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดเชียงใหม่

- ๑๖) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดเชียงใหม่ สาขาฝาง
- ๑๗) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดเพชรบูรณ์
- ๑๘) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดแพร่
- ๑๙) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดแม่ฮ่องสอน

กลุ่มที่ ๒ ภาคกลาง + ภาคตะวันออก (๑๒ จังหวัด ๑๒ หน่วยงาน) ประกอบด้วย

- ๑) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดนนทบุรี
- ๒) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดปทุมธานี
- ๓) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดนครปฐม
- ๔) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดสมุทรปราการ
- ๕) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดฉะเชิงเทรา
- ๖) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดชลบุรี
- ๗) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดระยอง
- ๘) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดจันทบุรี
- ๙) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดตราด
- ๑๐) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดนครนายก
- ๑๑) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดปราจีนบุรี
- ๑๒) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดสระแก้ว

กลุ่มที่ ๓ ภาคกลาง + ภาคตะวันตก (๑๓ จังหวัด ๑๓ หน่วยงาน) ประกอบด้วย

- ๑) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดชัยนาท
- ๒) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- ๓) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดลพบุรี
- ๔) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดสิงห์บุรี
- ๕) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดสระบุรี
- ๖) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดอ่างทอง
- ๗) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดราชบุรี
- ๘) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดกาญจนบุรี
- ๙) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดสุพรรณบุรี
- ๑๐) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
- ๑๑) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดเพชรบุรี
- ๑๒) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดสมุทรสงคราม
- ๑๓) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดสมุทรสาคร

กลุ่มที่ ๔ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (๒๐ จังหวัด ๒๑ หน่วยงาน) ประกอบด้วย

- ๑) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดกาฬสินธุ์
- ๒) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดขอนแก่น
- ๓) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดชัยภูมิ

- ๔) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดนครพนม
- ๕) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดนครราชสีมา
- ๖) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดบึงกาฬ
- ๗) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดบุรีรัมย์
- ๘) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดมหาสารคาม
- ๙) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดมุกดาหาร
- ๑๐) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดยโสธร
- ๑๑) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดร้อยเอ็ด
- ๑๒) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดศรีสะเกษ
- ๑๓) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดสกลนคร
- ๑๔) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดสุรินทร์
- ๑๕) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดสุรินทร์ สาขารัตนบุรี
- ๑๖) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดหนองคาย
- ๑๗) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดหนองบัวลำภู
- ๑๘) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดอำนาจเจริญ
- ๑๙) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดอุดรธานี
- ๒๐) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดอุบลราชธานี
- ๒๑) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดเลย

กลุ่มที่ ๕ ภาคใต้ (๑๔ จังหวัด ๑๖ หน่วยงาน) ประกอบด้วย

- ๑) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดกระบี่
- ๒) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดชุมพร
- ๓) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดตรัง
- ๔) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดนครศรีธรรมราช
- ๕) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดนราธิวาส
- ๖) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดปัตตานี
- ๗) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดพังงา
- ๘) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดพัทลุง
- ๙) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดภูเก็ต
- ๑๐) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดยะลา
- ๑๑) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดยะลา สาขาเบตง
- ๑๒) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดระนอง
- ๑๓) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดสงขลา
- ๑๔) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดสตูล
- ๑๕) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดสุราษฎร์ธานี
- ๑๖) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดสุราษฎร์ธานี สาขาสมุย

๒) การออกแบบจัดทำแนวทางการขับเคลื่อนงานด้านการป้องกันอาชญากรรม และนำเสนอแนวทางในการขับเคลื่อนงานด้านการป้องกันอาชญากรรมตามบริบทของพื้นที่

กิจกรรม DATA WALL & MEDIA REVIEW และกระบวนการ Design thinking โดยให้ผู้เข้าร่วมประชุมเขียนข่าวที่เกิดขึ้นในจังหวัดตนเอง เพื่อให้มองเห็นข้อมูลข่าวอาชญากรรมในพื้นที่ของตนเอง และวาดแผนที่จังหวัดของตนเอง โดยให้ระบุ จุดเสี่ยง จุดเกิดอาชญากรรม ศูนย์ขอความช่วยเหลือ และจุดแจ้งเหตุ โดยสัญลักษณ์ดังกล่าวประกอบด้วย

จุดเสี่ยง ควรระบุเหตุของอาชญากรรมลงในแผนที่ “สถานที่แห่งนี้ เกิดอะไรขึ้น”

จุดเกิดอาชญากรรม ควรระบุสัญลักษณ์เหยื่อ ผู้กระทำเป็นใคร และเหตุเกิดอาชญากรรมเกิดขึ้น

เมื่อเวลาใด

ศูนย์ขอความช่วยเหลือ ยกตัวอย่างเช่น บ้านผู้ใหญ่บ้าน ป้อมตำรวจ บ้านแกนนำชุมชน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพสต.) และศูนย์ยุติธรรมชุมชน

จุดแจ้งเหตุ ในส่วนของจุดแจ้งเหตุจะสัมพันธ์กันกับศูนย์ขอความช่วยเหลือ ยกตัวอย่างเช่น บ้านผู้ใหญ่บ้าน ป้อมตำรวจ บ้านแกนนำชุมชน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพสต.) และศูนย์ยุติธรรมชุมชน

การระดมข้อมูลเพื่อจัดทำแนวทางการขับเคลื่อนงานด้านการป้องกันอาชญากรรม ผ่านกระบวนการ Design thinking ซึ่งจะมีลักษณะเหมือน Infinity ประกอบไปด้วยกระบวนการ ๕ ขั้นตอน คือ Empathize การเข้าใจปัญหาจากการพูดคุย สัมภาษณ์ สังเกต รับฟังปัญหา/รับรู้ให้มาก Define การกำหนดปัญหา การชี้ปัญหาจากการระดมความคิด Ideate การรวบรวมความคิด ระดมสมอง การยืนถกเถียงกัน ไม่มีอะไรผิด ไม่ยึดกรอบเดิม เพื่อสร้างไอเดียในการจัดทำแผน Prototype การสร้างต้นแบบ การจำลอง Test การทดสอบแบบจำลองผ่านการทำกระบวนการต่างๆ ทั้งนี้กระบวนการในลำดับถัดไปคือการจัดทำแผน โดยมีองค์ประกอบของแผนประกอบด้วย สาเหตุ ปัญหา ผลกระทบ วิธีแก้ ภาพฝัน

กลุ่มที่ ๑ ภาคเหนือ (๑๗ จังหวัด ๑๙ หน่วยงาน)

๑. เนื้อหา

สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือคือปัญหาด้านยาเสพติดเป็นหนัก ทั้งนี้สาเหตุที่เกิดขึ้นคือสภาพเศรษฐกิจ มีภูมิประเทศติดชายแดน มีความเหลื่อมล้ำทางสังคม พฤติกรรมการเล่นแบบ และขาดการบูรณาการของหน่วยงานในพื้นที่ ผลกระทบที่เกิดขึ้นคือเด็กและเยาวชนเข้าถึงยาเสพติดได้ง่าย เกิดความรุนแรงในครอบครัว เกิดปัญหาอาชญากรรมอย่างต่อเนื่อง มีปัญหาสุขภาพจิตและสุขภาพร่างกาย

๒. แนวทางการดำเนินงานในการป้องกันอาชญากรรม

ควรมีการบูรณาการความร่วมมือทุกภาคส่วนในการป้องกันปราบปราม อบรมให้ความรู้ถึงโทษของยาเสพติดจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพลังใจ ปรับอารมณ์ความคิดไปในทางที่ดี ส่งเสริมความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัว โดยมีกระบวนการ ดังนี้

๑. กพยจ. ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดประจำจังหวัด และยุติธรรมจังหวัด เป็นกลไกของรัฐที่ต้องให้ความสำคัญและทำงานร่วมกัน เพื่อเข้าถึงเยาวชน ผู้นำชุมชนและประชาชนให้ได้

๒. จัดให้มีการประชุม กพยจ.เพื่อรายงานให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและคณะกรรมการของ กพยจ. เห็นถึงความสำคัญและตระหนักถึงปัญหาที่จะต้องแก้ไขร่วมกัน โดยมีการตั้งกรรมการและคณะทำงาน

๓. ควรมีการเพิ่มเติมอัยการ สำนักงานสาธารณสุข และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาทำงานร่วมกันเพื่อวางแผนการขับเคลื่อนกระบวนการทำงานในการป้องกันอาชญากรรมในระดับพื้นที่

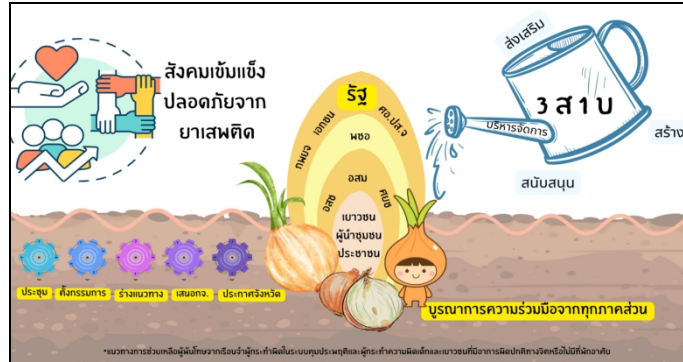
๔. นำร่างแนวทางการขับเคลื่อนกระบวนการทำงานในการป้องกันอาชญากรรมในระดับพื้นที่ เข้าเป็นวาระการประชุมคณะกรรมการจังหวัด โดยมีภาคเอกชนเป็นองค์ประกอบ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการสนับสนุนงานดูแลและเสริมสร้างอาชีพได้

๕. การประกาศเป็นคำสั่งของจังหวัดในการดำเนินการตามแนวทางการขับเคลื่อนฯ เพื่อบังคับใช้อย่างเป็นทางการระดับจังหวัด โดยการแก้ไขปัญหาในปัจจุบันต้องดำเนินการร่วมกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สาธารณสุขอำเภอ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) กรมการพัฒนาชุมชน ศูนย์ยุติธรรมชุมชน ร่วมกับญาติและครอบครัวของผู้ป่วยจิตเวช ซึ่งเป็นผู้ที่พ้นจากการควบคุมมาจากเรือนจำ การคุมความประพฤติ และสถานพินิจฯ ในกรณีผู้ป่วยจิตเวช ต้องประสานงานให้อาสาสมัครกับโรงพยาบาลแม่ข่าย มีการติดตามให้ผู้ป่วยจิตเวชกินยาอย่างต่อเนื่อง และสนับสนุนในเรื่องอาชีพต่อไป โดยปัจจุบันมีการส่งเสริมเรื่องการเผาถ่านที่เป็นถ่านอัดแท่งซึ่งมีราคาสูงและเพาะถั่วงอกซึ่งเป็นอาชีพที่สามารถทำได้ง่าย โดยในส่วนของภาคอำเภอจะดำเนินการในเรื่องของการหาตลาดเพื่อรองรับและจำหน่ายสินค้าดังกล่าว

๓. ผลลัพธ์

“สังคมปลอดยาเสพติด” “ส่งเสริมและสร้างอาชีพ” “ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน”

๔. ข้อเสนอการขับเคลื่อน

ภาคเหนือเสนอ“โมเดลหัวหอม ๓ ส ๑ บ”

(ส ๑) สร้างความตระหนักรู้ให้กับครอบครัว วิธีการอยู่ร่วมกันอย่างไรให้เป็นสุข ให้ความสำคัญเรื่องการป้องกันปกป้องครอบครัวจากยาเสพติดเป็นหลัก

(ส ๒) สนับสนุน

(ส ๓) ส่งเสริมความเข้มแข็งให้กับครอบครัว

(๑ บ) จัดการบริหารหนี้สิน

มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพลังใจอารมณ์ ความนึกคิดไปในทางที่ดี ส่งเสริมความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัว มีการบูรณาการความร่วมมือทุกภาคส่วนในการป้องกันปราบปราม อบรมให้ความรู้ถึงโทษของยาเสพติด ส่งเสริมและสร้างอาชีพ

กลุ่มที่ ๒ ภาคกลาง + ภาคตะวันออก (๑๒ จังหวัด ๑๒ หน่วยงาน)

๑. เนื้อหา

สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นของกลุ่มภาคกลาง และภาคตะวันออกคือปัญหาด้านยาเสพติด ทั้งนี้สาเหตุหลักที่เกิดขึ้นเกิดจากพฤติกรรมลอกเลียนแบบ ขาดการดูแลจากครอบครัว ปัญหาการนอกใจ สภาวะเศรษฐกิจยาเสพติด/การพนัน การเสพยาเสพติดมากเกินไป และขาดทักษะการเลี้ยงดูบุตรหลาน ทั้งนี้ก่อให้เกิดความเสียหายต่อสภาพร่างกาย จิตใจ ชีวิต และทรัพย์สินของครอบครัว ปัญหาสุขภาพ เกิดพฤติกรรมลอกเลียนแบบอาชญากรรมทางเพศ และการใช้ความรุนแรงเพิ่มสูงขึ้น

๒. แนวทางการดำเนินงานในการป้องกันอาชญากรรม

ควรมีการกำหนดนโยบายเร่งด่วน จัดกิจกรรมที่ให้ครอบครัวใช้เวลาร่วมกัน สร้างความร่วมมือกันของทุกภาคส่วน มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวด และขับเคลื่อนศูนย์ยุติธรรมชุมชน โดยการบูรณาการความร่วมมือทุกภาคส่วนโดยมีกระบวนการ ดังนี้

๑. ควรบูรณาการหน่วยงานในกระทรวงยุติธรรมร่วมกับ ตำรวจ ศาล อัยการ องค์การอิสระสถาบันนายความและองค์กรภาคเอกชน

๒. ระบบการบริหารงานยุติธรรมมีความเข้มแข็ง มีการดำเนินงานที่เป็นเอกภาพจะทำให้ระบบการอำนวยความสะดวกของประชาชนมีประสิทธิภาพ

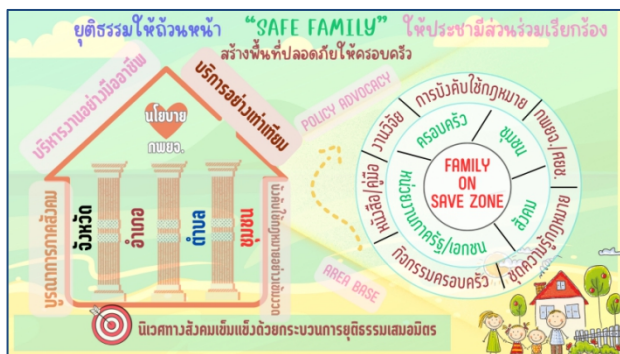
๓. ดูแลพี่น้องประชาชนด้วยหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ใช้แนวคิดบริหารงานอย่างมืออาชีพ

กลไกในการขับเคลื่อน “SAFE FAMILY” โดยการเสนอคณะกรรมการบริหารงานยุติธรรมระดับชาติ ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรมเป็นเลขานุการในการขับเคลื่อน ในขณะเดียวกัน มีการนำนโยบายของกระทรวงยุติธรรม เรื่องยุติธรรมให้ถ้วนหน้า ชาวประชามีส่วนร่วมเรียกร้อง ถ่ายทอดสู่ กพยจ. จังหวัด โดยบูรณาการร่วมกับผู้ว่าราชการจังหวัดและขับเคลื่อนผ่านชุมชน ตำบลอำเภอ จังหวัด ต่อไป

๓. ผลลัพธ์

สถาบันครอบครัวอบอุ่น สังคมปลอดภัย

๔. ข้อเสนอการขับเคลื่อน

ภาคกลาง + ภาคตะวันออก เสนอโมเดล “นิเวศทางสังคมเข้มแข็งด้วยกระบวนการยุติธรรมเสมอมิตร” ยุติธรรมให้ถ้วนหน้า ให้ประชามีส่วนร่วม เรียกร้อง “SAFE FAMILY” สร้างพื้นที่ปลอดภัยให้ครอบครัว บูรณาการร่วมกันระหว่างภาคหน่วยงานภาครัฐ/เอกชน ครอบครัว ชุมชน สังคม ทั้งนี้หน่วยงานภาครัฐจะต้องบริหารงานอย่างมืออาชีพ บริการอย่างเท่าเทียมมีกิจกรรมครอบครัว ส่งเสริมชุดความรู้กฎหมาย มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเท่าเทียม ทั้งถึง

กลุ่มที่ ๓ ภาคกลาง + ภาคตะวันตก (๑๓ จังหวัด ๑๓ หน่วยงาน)

๑. เนื้อหา

สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นของกลุ่มภาคกลาง และภาคตะวันตก คือปัญหาด้านยาเสพติด ทั้งนี้สาเหตุหลักที่เกิดขึ้นเกิดจากความไม่ต่อเนื่อง และไม่จริงจังต่อการป้องกันปัญหา การเกิดสภาวะเสรีของยาเสพติด บางชนิด ขาดความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจครัวเรือนยากจน ขาดการศึกษา ขาดความรู้ นำไปสู่การแพร่ระบาดของยาเสพติดและนำไปสู่ปัญหาอาชญากรรม ซึ่งปัจจุบัน มีการกระทำผิดซ้ำ เกิดความไม่สงบของชุมชน และคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนต่ำลงและเศรษฐกิจแย่งลง

๒. แนวทางดำเนินงานในการป้องกันอาชญากรรม

การดำเนินงานในการป้องกันอาชญากรรมจะต้องบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังและมีประสิทธิภาพ มีการติดตาม กำกับ ดูแล ผู้เสพยาเสพติดส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการติดตามและดูแล ส่งเสริมสถาบันครอบครัวให้เข้มแข็ง ศยช. มีความเข้มแข็ง สามารถรองรับ สนับสนุน การแก้ปัญหาที่ใกล้ตัวประชาชนในพื้นที่ของตน โดยมีกระบวนการ ดังนี้

๑. การบูรณาการการทำงานร่วมกันทุกๆหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผ่านกลไกของ กพยจ.

๒. ผู้บังคับใช้กฎหมายในพื้นที่ต้องมีการปฏิบัติงานอย่างรอบคอบและตรงไปตรงมา บังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังและมีประสิทธิภาพ

๓. ลดประชากรกลุ่มเสี่ยงไม่ให้เข้าสู่การเป็นผู้เสพยาเสพติด โดยเฉพาะกลุ่มเปราะบางที่อยู่ในชุมชน เช่น เด็กหรือผู้ที่ยังไม่เคยเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม หรือกลุ่มผู้ติดยาเสพติดที่เคยผ่านกระบวนการยุติธรรมมาแล้ว โดยจะต้องป้องกันเพื่อไม่ให้กลับมากระทำผิดซ้ำ การติดตาม กำกับ ดูแล ผู้เสพยาเสพติดส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการติดตามและดูแล

๓. ผลลัพธ์

- ๑) สถาบันควบคุมมีความเข้มแข็ง
- ๒) อาชญากรรมลดลงนำไปสู่ประเทศที่พัฒนา
- ๓) คุณภาพชีวิตของประชาชนที่ดีขึ้น
- ๔) มีศูนย์พัฒนาแก้ไข พื้นฟู ผู้เสพยาเสพติดประจำจังหวัด

๔. ข้อเสนอการขับเคลื่อน

ภาคกลาง + ภาคตะวันตก เสนอโมเดลต้นไม้ เน้นเรื่องการสร้างครอบครัวให้มีความเข้มแข็ง / โดยเป็นฐานรากในการป้องกันอาชญากรรม และมีการบูรณาการร่วมกันจากทุกภาคส่วน เช่น ครอบครัว ชุมชน อปท. ศูนย์ยุติธรรมชุมชน หน่วยงานด้านสาธารณสุข ตำรวจ ฯลฯ ทั้งนี้ควรมีศูนย์พัฒนาแก้ไข พื้นฟู ผู้เสพยาเสพติดประจำจังหวัด โดยมีการค้นหา บำบัดเยียวยา พัฒนา และส่งต่อ

กลุ่มที่ ๔ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (๒๐ จังหวัด ๒๑ หน่วยงาน)

๑ เนื้อหา

สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นของกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปัญหาหลักคือปัญหาด้านยาเสพติด ทั้งนี้สาเหตุหลักที่เกิดขึ้น เกิดจากการว่างงาน และยากจน พฤติกรรมลอกเลียนแบบ และการเสพสื่อมากเกินไป สภาพแวดล้อมไม่เอื้อต่อการดำรงชีวิต การบังคับใช้กฎหมายไม่เข้มงวด โดยในเบื้องต้น ทำให้เกิดความรุนแรงในครอบครัว และอาชญากรรมเพิ่มขึ้น ผู้กระทำความผิดไม่เกรงกลัวกฎหมาย ใช้กฎหมาย เป็นช่องทางในการหาผลประโยชน์ของกลุ่มผู้ไม่หวังดี

๒. แนวทางดำเนินงานในการป้องกันอาชญากรรม

เจ้าหน้าที่รัฐ เอกชน ชุมชน ร่วมมือกันในการแก้ปัญหาอย่างจริงจัง ต้องเพิ่มการรับรู้และสร้างจิตสำนึกเพื่อปรับการทำงานร่วมกับเด็ก เมื่อคนสร้างปัญหา ต้องแก้ปัญหาโดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม เปลี่ยนการบังคับใช้กฎหมาย เป็นการบังคับด้วยรัก โดยมีกระบวนการ ดังนี้

๑. การสร้างนิเวศทางสังคมเข้มแข็งปลอดภัยไร้อาชญากรรม โดยผนึกกำลังกับทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นในส่วนของชุมชน ครอบครัว อาสาสมัครศูนย์ยุติธรรมชุมชน ภาครัฐภาคเอกชน หรือแม้แต่ผู้กระทำผิด หรือผู้เสียหายที่อยู่ในสังคม โดยใช้วิถีชุมชนยุติธรรมตามธรรมชาติ บนพื้นฐานของการมีส่วนร่วม

๒. การแก้ไขปัญหากลุ่มคนที่ก่ออาชญากรรม หรือกลุ่มเสี่ยง โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ และการคุณค่าในตนเองและการสร้างทัศนคติเชิงบวก เพื่อให้บุคคลดังกล่าวได้รับการยอมรับ และมีตัวตนเมื่อเข้ามาอยู่ในสังคม

๓. การอำนวยความสะดวกยุติธรรมที่มีประสิทธิภาพ คือ การเข้าถึงความยุติธรรมที่รวดเร็ว ซึ่งจะนำไปสู่ความยุติธรรมอย่างแท้จริง

๔. ขับเคลื่อนงานของยุติธรรมจังหวัด โดยต้องดำเนินการร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นอันดับแรก เพื่อดำเนินการสร้างการรับรู้ให้กับประชาชนซึ่งจะมีการบูรณาการร่วมกันโดยมีหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม และหน่วยงานภาคส่วนต่างๆ ที่มีความประสงค์จะเข้ามาในเรื่องของการเผยแพร่ภารกิจบทบาทของตนเองให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับทราบ หลังจากนั้นนำเข้าสู่แผนระดับจังหวัด เพื่อดำเนินการจัดสรรงบประมาณเข้าแผนในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ต่อไป

๓. ผลลัพธ์

ปัญหาอาชญากรรมลดลง สังคมปลอดภัยจากยาเสพติด ครอบครัว สังคม และชุมชนเข้มแข็ง ปลอดภัยไร้อาชญากรรม ประชาชนเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม

๔. ข้อเสนอการขับเคลื่อน

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เสนอ ESAN โมเดล สร้างวิถีชุมชนยุติธรรมตามธรรมชาติ บนฐานกระบวนการมีส่วนร่วม เพื่อสร้างคุณค่า องค์กรความรู้ และการรับรู้ รวมถึงส่งเสริมทัศนคติเชิงบวก ทั้งนี้ได้สร้างนิเวศทางสังคมเข้มแข็งปลอดภัยไร้อาชญากรรม ตลอดจนใช้กลไกในระดับท้องถิ่นเพื่อเปลี่ยนวิถียุติธรรมตามบริบทของพื้นที่ โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน

กลุ่มที่ ๕ ภาคใต้ (๑๔ จังหวัด ๑๖ หน่วยงาน)

๑ เนื้อหา

สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นของกลุ่มภาคใต้ คือปัญหาความรุนแรงในครอบครัวและยาเสพติด ทั้งนี้เนื่องจาก การบังคับใช้กฎหมายที่ไม่เข้มงวด หน่วยงานของภาครัฐขาดการบูรณาการอย่างเป็นระบบงบประมาณไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหา สถาบันครอบครัวอ่อนแอ สภาพแวดล้อมชุมชน สังคมไม่เอื้อต่อการแก้ไข ปัญหา และสภาพเศรษฐกิจโดยรวมไม่ดี ซึ่งในปัจจุบันส่งผลต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ทำให้ความเชื่อมั่นของต่างชาติด้านการท่องเที่ยวและการลงทุนลดลง

๒. แนวทางดำเนินงานในการป้องกันอาชญากรรม

การดำเนินการในการป้องกันอาชญากรรม ต้องประกอบด้วย ๑) นโยบายและการออกกฎหมาย จะต้องสอดคล้องกับสภาพปัญหา ๒) พัฒนาแก้ไขระบบของหน่วยงานรัฐ เอกชน และทุกภาคส่วน ๓) การพัฒนาความรู้ สมรรถนะ ทักษะ และการสร้างค่านิยมร่วม โดยมีกระบวนการดังนี้

๑. สร้างความปลอดภัยให้ประชาชน เสริมสร้างการรับรู้ด้านกฎหมายรวมถึงการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับประชาชนในการเข้าถึงสิทธิและเสรีภาพในด้านต่างๆ

๒. การใช้ชีวิตอยู่ในสังคมร่วมกันของคนทุกระดับ ทุกช่วงวัย ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มเด็กเยาวชนและประชาชนทั่วไป รวมถึงการกำหนดแผนงานกิจกรรมโครงการต่างๆ ที่ใช้ในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่ร่วมกัน

๓. การบูรณาการร่วมกันในการขับเคลื่อนปัญหาอาชญากรรม เพราะปัญหาปัจจุบันในเชิงพื้นที่ที่พบได้อย่างชัดเจนที่สุดก็คือ หน่วยงานต่างๆ มีการจัดทำงบประมาณที่ซ้ำซ้อน โดยไม่มีการบูรณาการร่วมกัน

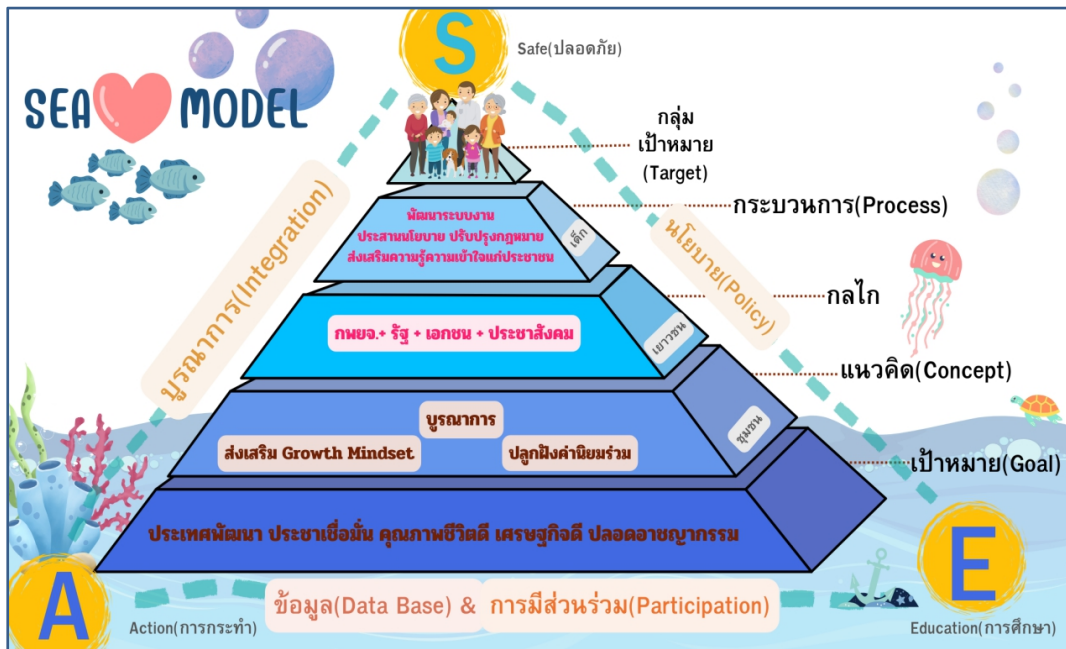
๔. เป้าหมายสูงสุดของนโยบายด้านการป้องกันอาชญากรรม คือ การสร้างความปลอดภัยให้กับประชาชน ประกอบกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ที่ให้ความสำคัญในเรื่องของการสร้าง “ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” จึงนำไปสู่การกำหนดนโยบายในการแก้ไขปัญหาให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ในแต่ละพื้นที่ นโยบายที่มีความสอดคล้องกับสภาพปัญหามาไปสู่การกำหนด/การปรับปรุง/และการพัฒนากฎหมาย โดยการพัฒนากฎหมายดังกล่าวจะทำให้ระบบงานมีการปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับนโยบายและกฎหมาย ทั้งนี้ การดำเนินงานด้านการป้องกันอาชญากรรม ต้องให้ความสำคัญกับการประสานนโยบายร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนถึงทิศทางและนโยบายต่างๆ ด้วย จากแนวทางที่กล่าวมา การดำเนินงานต้องดำเนินการผ่านกลไกคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมระดับจังหวัด ซึ่งจะประกอบด้วยทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และเครือข่ายต่างๆ ที่อยู่ในสังกัดกระทรวงยุติธรรม เช่น ศูนย์ยุติธรรมชุมชน ศูนย์ไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาท และอาสาสมัคร เป็นต้น

๕. การขับเคลื่อนแนวทางการป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ กระทรวงยุติธรรมดำเนินการผ่านกลไกคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมระดับชาติ และคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมระดับจังหวัด ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนภารกิจในเชิงพื้นที่ เนื่องจากสามารถเห็นถึงปัญหาเชิงประจักษ์ได้อย่างแท้จริง รวมถึงการแก้ไขปัญหาต้องมีการเสริมสร้างจิตวิญญาณให้กับคนทุกระดับ โดยเริ่มตั้งแต่กลุ่มเด็กและเยาวชน เพื่อให้เป็นคนที่มีระเบียบวินัย คุณธรรม และศีลธรรม นอกจากนี้ ควรปลูกฝังค่านิยมร่วมในทุกๆ ระดับ ไม่ว่าจะเป็นระดับนักเรียนในสถาบันการศึกษาหรือองค์กรการทำงานต่างๆ

๓. ผลลัพธ์

ประเทศชาติพัฒนาเพิ่มสูงขึ้น คุณภาพชีวิตของประชาชนดี เศรษฐกิจดี สังคมปลอดภัย อาชญากรรม ความเชื่อมั่นจากต่างประเทศเพิ่มสูงขึ้น

๔. ข้อเสนอการขับเคลื่อน

ภาคใต้ เสนอ “SEA MODEL” โดยนโยบายระดับชาติในปัจจุบัน คือ “มองผู้เสียหายเป็นผู้ป่วย” ดังนั้นในการแก้ไขปัญหาในรูปแบบ SEA MODEL จะสามารถดำเนินการวิเคราะห์ได้ ดังนี้

S (Safe) ความปลอดภัย คือ ความปลอดภัยของประชาชนในประเทศ

E (Education) การศึกษา คือ การเสริมสร้าง การรับรู้ด้านกฎหมาย รวมถึงการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับประชาชนในการเข้าถึงสิทธิและเสรีภาพในการใช้ชีวิต ให้กับคนทุกระดับ และทุกช่วงวัย ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มเด็กและเยาวชน และประชาชนทั่วไป

A (Action) การกระทำ คือ การกำหนดแผนงาน กิจกรรม โครงการต่างๆ ที่ใช้ในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่

โดยการดำเนินการจากทั้ง ๓ ส่วนดังกล่าว จะต้องดำเนินการผ่าน

๑. การบูรณาการ (Integration) ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญที่สุดในการขับเคลื่อนการป้องกันอาชญากรรม เพราะปัญหาอาชญากรรมในเชิงพื้นที่ที่พบได้อย่างชัดเจนที่สุด คือ หน่วยงานต่างดำเนินการไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ไม่มีการบูรณาการทั้งการดำเนินงานและงบประมาณ

๒. ข้อมูล (Data Base) และการมีส่วนร่วม (Participation) โดยข้อมูลต้องมีการวิเคราะห์ให้แสดงถึงการเกิดอาชญากรรมในแต่ละพื้นที่ ประเภทอาชญากรรม และสถิติคดีอาชญากรรม ซึ่งจะนำไปสู่การกำหนดนโยบายในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่ได้

๓. นโยบาย (Policy) จากการวิเคราะห์ข้อมูล จะนำไปสู่การกำหนดนโยบายเพื่อการแก้ปัญหาอาชญากรรมให้เหมาะสม และสอดคล้องกับพื้นที่ได้

ส่วนที่ ๓ สรุปภาพรวมการจัดทำแนวทางในการป้องกันอาชญากรรมในระดับจังหวัดตามบริบทของพื้นที่

จากการประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำแผนการดำเนินงานด้านการป้องกันอาชญากรรม (มิติเชิงพื้นที่) ระหว่างวันที่ ๕ - ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ ตลอดระยะเวลา ๒ วัน ที่สำนักงานยุติธรรมจังหวัดทั่วประเทศ ได้ร่วมกันระดมความคิดเห็นและกำหนดเป้าหมายร่วมในการดำเนินงานในระดับพื้นที่ โดยได้มีเป้าหมายการทำงานระดับจังหวัดและเป้าหมายการทำงานระดับภาคร่วมกัน นอกจากนี้ ยังได้กำหนดมาตรการ แนวทางในการทำงาน ซึ่งใช้ โมเดลของสำนักงานกิจการยุติธรรม เป็นต้นแบบ และพัฒนาต่อยอดจนได้แนวทางที่เหมาะสมดังนี้

๑) ภาคใต้ ได้กำหนดแนวทางการป้องกันอาชญากรรมโดยการพัฒนาระบบงาน การประสานนโยบายและการส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจให้แก่ประชาชนผ่านกลไกคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมระดับจังหวัดโดยใช้ SEA MODEL

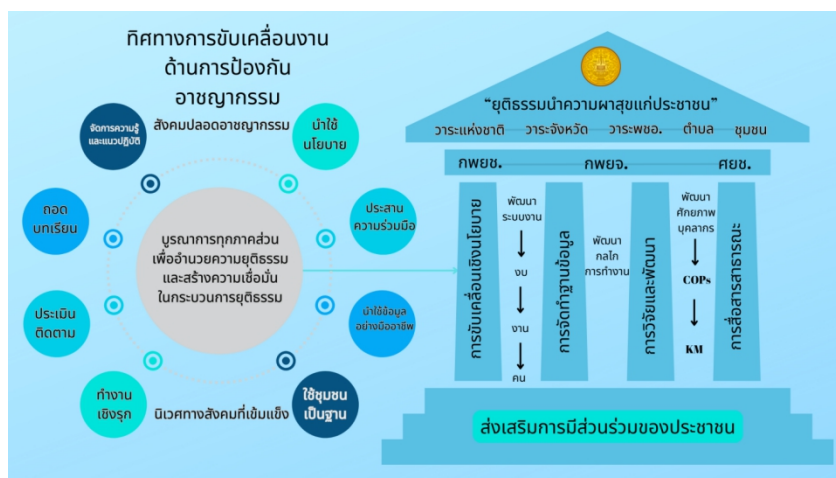
๒) ภาคกลาง กลุ่มที่ ๑ การสร้างพื้นที่ปลอดภัย ให้กับครอบครัว

๓) ภาคกลาง กลุ่มที่ ๒ เน้นเรื่องการสร้างครอบครัวให้มีความเข้มแข็งโดยเป็นฐานรากในการป้องกันอาชญากรรม

๔) ภาคเหนือ จัดทำจังหวัดบูรณาการโดยการแต่งตั้งคณะทำงานระดับจังหวัดและกระจายการทำงานสู่ท้องถิ่น

๕) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สร้างสังคมปลอดภัยไร้อาชญากรรมโดยการให้ความรู้ สร้างความตระหนักรู้ ตลอดจนใช้กลไกในระดับท้องถิ่น เพื่อเปลี่ยนวิถียุติธรรม ตามบริบทของพื้นที่โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน

สำนักงานกิจการยุติธรรม ในฐานะผู้จัดการประชุมฯ เห็นว่าการขับเคลื่อนการดำเนินงานให้บรรลุผลสำเร็จได้นั้น ควรมีการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานในระดับจังหวัด โดยใช้กลไก กพยจ. การบูรณาการการทำงานในระดับภาค และ นำเสนอข้อมูลให้คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ (กพยช.) เพื่อพิจารณาเสนอเป็นกรอบงบประมาณในการดำเนินงานต่อไป และที่ประชุมได้มีข้อเสนอเพื่อการดำเนินงานต่อ ดังนี้

๑) กำหนดยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนงานขยายผลชุมชนป้องกันอาชญากรรมให้มีความชัดเจนครอบคลุม เพื่อสร้างสังคมที่ปลอดภัย ทั้งนี้ในระยะต่อไปควรมีการศึกษาเพื่อจัดทำกรอบแนวทางการป้องกันอาชญากรรมและขับเคลื่อนการดำเนินงานในบริบทชุมชนลักษณะพิเศษ (๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้) คือ ปัตตานี ยะลา นราธิวาส สงขลา และสตูล เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมเชื้อชาติ ศาสนา หรือเรียกว่าสังคมพหุวัฒนธรรม ซึ่งต้องมีแนวทางในการป้องกันอาชญากรรมที่มีความแตกต่างจาก ๕ บริบทเดิม

๒) บูรณาการ...

๒) บูรณาการความร่วมมือทั้งในระดับนโยบาย ระดับพื้นที่ และควรจัดประชุมทำแผนการดำเนินงานในระดับภูมิภาคโดยเชิญหน่วยงานในพื้นที่เข้าร่วมกำหนดทิศทางและมาตรการร่วมในการป้องกันอาชญากรรม รวมไปถึงการพัฒนากระบวนการทำงาน จัดสรรงบประมาณให้เหมาะสม และพัฒนาองค์ความรู้บุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญอยู่เสมอ

๓) พัฒนาฐานข้อมูลสภาวะการณ์ด้านอาชญากรรมในระดับพื้นที่หรือเร่งสร้างความร่วมมือในการเชื่อมโยงฐานข้อมูลกับหน่วยงานในพื้นที่เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลสำคัญในการวิเคราะห์เพื่อพยากรณ์ และกำหนดแนวทางในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔) จัดทำกรอบงบประมาณด้านการป้องกันอาชญากรรม เพื่อเป็นฐานในการจัดสรรงบประมาณให้กับหน่วยงานที่มีภารกิจด้านการป้องกันอาชญากรรม โดยเสนอผ่าน กพยช.

พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมกล่าวมอบนโยบาย แนวคิดในการปฏิบัติงาน และกล่าวปิดการประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำแผนการดำเนินงานด้านการป้องกันอาชญากรรม (มิติเชิงพื้นที่)

ผลจากการประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำแผนการดำเนินงานด้านการป้องกันอาชญากรรม (มิติเชิงพื้นที่) ในครั้งนี้ จากการนำเสนอของแต่ละภาคแสดงให้เห็นว่าทุกๆ ท่านคือผู้นำและเป็นผู้ที่สามารถผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้ ซึ่งเราจะเห็นว่าการกำหนดนโยบายในปัจจุบันนั้นมาจากส่วนกลางและกระจายลงไปส่วนภูมิภาค แต่แท้จริงแล้วการกำหนดนโยบายควรมาจาก กพยจ. และสำนักงานยุติธรรมจังหวัดโดยการรับฟังเสียงสะท้อนจากประชาชนในพื้นที่และนำกลับขึ้นมากำหนดเป็นนโยบาย เราจะต้องดำเนินการจากหน่วยที่เล็กที่สุดก่อน โดยเริ่มที่สถาบันครอบครัวก่อน จึงอยากฝากไปยังยุติธรรมจังหวัดทุกจังหวัดให้ทำงานเชิงรุกโดยการเข้าหา สถาบันครอบครัวเป็นอันดับแรก เพราะสถาบันครอบครัวจะเป็นทางออกของการแก้ปัญหาเรยาเสพติดได้ดีที่สุด ซึ่งจากการนำเสนอของแต่ละภาควันนี้ แสดงให้เห็นแล้วว่าปัญหาของแต่ละพื้นที่นั้น คือ ปัญหาด้านยาเสพติดที่มีความสำคัญสูงสุดงานของสำนักงานยุติธรรมจังหวัดเป็นงานที่มีความสำคัญ เพราะความยุติธรรมเป็นสิ่งที่ประชาชนต้องการ เราจะต้องลดความรุนแรงในครอบครัวและบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานในระดับจังหวัดจะต้องนำความยุติธรรมไปสู่ชุมชน โดยให้ความสำคัญกับยุติธรรมจังหวัด กพยจ. ทั้งนี้ต้องปรับโครงสร้างการทำงานในปัจจุบันใหม่ เพราะในปัจจุบันโครงสร้างทางสังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเราจึงจำเป็นต้องใช้กลไกการทำงานของยุติธรรมจังหวัดและ กพยจ. เป็นหลัก

ขอขอบคุณสำนักงานยุติธรรมกิจการยุติธรรมที่ได้จัดการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และปัญหาอาชญากรรมแต่ละพื้นที่ การประชุมที่นี้ในครั้งนี้ ชัยชนะอยู่ที่หมู่บ้าน ชัยชนะอยู่ที่ชุมชน สันติสุขอยู่ที่หมู่บ้าน สันติภาพอยู่ที่หมู่บ้าน การเปลี่ยนแปลงประเทศอยู่ที่ยุติธรรมชุมชน ของกระทรวงยุติธรรม

จันทน์ พลเทพ

นางสาวรัตนวรรณ หอมเนียม
นักวิชาการยุติธรรมชำนาญการพิเศษ
ผู้จัดสรุปการประชุม

อ.อ.อ.

นายนิทัศน์ แสงวัฒนะ
ผู้อำนวยการกองนโยบายและประสานแผนกระบวนการยุติธรรม
ผู้ตรวจสรุปการประชุม